

302. Stonkowate (*Coleoptera: Chrysomelidae*) nowe dla Wyżyny LubelskiejLeaf beetles (*Coleoptera: Chrysomelidae*) new to the Lublin UplandsKEY WORDS: *Coleoptera, Chrysomelidae*, Lublin Upland, new records, SE Poland.

Poniższa notatka zawiera dane o występowaniu 9 nowych dla Wyżyny Lubelskiej gatunków stonkowatych z podrodzin *Cryptocephalinae* i *Halticinae*. Niektóre z nich należą do owadów rzadko w Polsce spotykanych.

Cryptocephalus laetus FABRICIUS, 1792

– Wólka Lubelska (FB17), 25 VII 1978, 1 ex., na zboczu skarpy, leg. L. LECHOWSKI.

Gatunek znany z 9 krain, spotykany zazwyczaj rzadko i sporadycznie na roślinach z rodziny złożonych – *Asteraceae*.

Aphthona nonstriata (GOEZE, 1777)– Ciechanki Łąncuchowskie (FB37), 21 V 1998, na brzegu rozlewiska przy rzece Wieprz, z kosaćca żółtego *Iris pseudacorus* L.

Gatunek monofagiczny, zasiedlający całą Polskę, jednakże prawdopodobnie ze względu na wąską specjalizację pokarmową z wielu krain jeszcze nie wykazany. Obserwowano liczne owady żerujące i kopulujące na liściach i łodygach. Samice składały jaja w tkankę miękką pod skórę liści (w kilku rzędach wzdłuż liści, ciasno upakowane jedno przy drugim).

Longitarsus ganglbaueri HEIKERTINGER, 1912

– Tarnogóra ad Izbica (FB43), 25 VII 1997, 2 exx., u podnóża kwiecistej skarpy, sąsiadującej ze stagnującym na pobliskiej łące rozlewiskiem.

Zasiedla całą Polskę, choć znany jest tylko z 9 krain. Odnajdywany bywa rzadko i w niewielkich okazach na roślinach z rodzaju starzec (*Senecio* spp.).

Longitarsus noricus LEONARDI, 1976

– Wólka Lubelska (FB17), 25 VII 1978, 1 ex., na zboczu nasłonecznionej skarpy, leg. L. LECHOWSKI.

Gatunek rozsiedlony w całym kraju, jednakże prawdopodobnie z uwagi na to, iż został opisany dopiero w roku 1976, brak jest doniesień z wielu dzielnic Polski. Roślina żywicielska jest nieznana.

Longitarsus suturellus (DUFTSCHMID, 1825)

– Tarnogóra ad Izbica (FB43), 25 IX 1997, 2 exx.

Gatunek spotykany jest w całej Polsce w różnorodnych, najczęściej zacienionych siedliskach. Żeruje na roślinach z rodziny złożonych – *Asteraceae*.

Batophila rubi (PAYKULL, 1799)– Tarnogóra ad Izbica (FB43), 24 IV 2000, 1 ex., na obrzeżach zadrzewienia śródpolnego z kwitnącej tarniny *Prunus spinosa* L.

Gatunek nadrzewny, spotykany dość często w całej Polsce, zwłaszcza na dziko rosnących malinach i jeżynach (*Rubus* spp.).

Hippuriphila modeeri (LINNAEUS, 1761)

– Wólka Lubelska (FB17), 8 VIII 1978, 1 ex., leg. L. LECHOWSKI.

Gatunek zamieszkujący tereny podmokłe, porośnięte skrzypami (*Equisetum* spp.) Choć spotykany jest pospolicie w całej Polsce, z Wyżyny Lubelskiej nie był dotychczas wykazywany.

Dibolia occultans (KOCH, 1803)

– Tarnogóra ad Izbica (FB43), 25 IX 1997, 1 ex., na podmokłej łące w pobliżu rzeki Wieprz.

Gatunek spotykany na obszarze całego kraju, w wilgotnych siedliskach najczęściej na miętach (*Mentha* spp.).

Psylliodes napi (FABRICIUS, 1792)

- Tarnogóra ad Izbica (FB43), 25 IX 1997, 1 ex., na podmokłej łące w pobliżu rzeki Wieprz u podnóża skarpy, na skraju wilgotnej łąki, z roślin z rodziny krzyżowych – *Brassicaceae*.

Składam serdeczne podziękowania Panu prof. dr hab. L. BOROWCOWI za sprawdzenie oznaczeń oraz dr hab. L. LECHOWSKIEMU za udostępnione materiały.

Ewa PIETRYKOWSKA, Zakł. Zool. UMCS, Lublin

303. *Cassida ferruginea* GOEZÉ, 1777 i *Cassida pannonica* SUFFRIAN, 1844 (*Coleoptera: Chrysomelidae*) na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej

Cassida ferruginea GOEZÉ, 1777 and *Cassida pannonica* SUFFRIAN, 1844 (*Coleoptera: Chrysomelidae*) in Wielkopolska-Kujawy Lowlands

KEY WORDS: *Coleoptera*, *Chrysomelidae*, *Cassida ferruginea*, *Cassida pannonica*, new records, W Poland.

Cassida (s. str.) *ferruginea* GOEZÉ, 1777

Obszar zwartego rozszedlenia tego gatunku rozciąga się od Francji do środkowej Syberii. Przez Nizinę Wielkopolsko-Kujawską przebiega północna granica jego arealu. W Polsce *C. ferruginea* należy do bardzo rzadkich gatunków. Z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (Brudzyń) podany był on przez SZULCZEWSKIEGO (1922: Prace Kom. Mat.-Przyr. PTPN, B, 1, 3-4: 183-243.), poza tym w Polsce znany z nielicznych stanowisk na Pobrzeżu Bałtyku, Pojezierzu Mazurskim, Sudetach Zachodnich, Śląsku i Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej; dane z krain innych niż dwie ostatnie pochodzą z początku XX wieku (BURAKOWSKI i in. 1991: Kat. Fauny Polski, XXIII, 17: 1-227.). Nowe stanowisko *C. ferruginea* stwierdzono w okolicach Poznania:

- Biedrusko ad Poznań (XU32), poligon, 26 V 1997, 2 exx., leg. U. WALCZAK.

Cassida (s. str.) *pannonica* SUFFRIAN, 1844

Gatunek znany z części Europy Środkowej, Azji Mniejszej i Środkowej oraz z Kaukazu. Północna granica jego zwartego zasięgu przebiega przez południowe dzielnice naszego kraju, gdzie znajduje się przeważająca większość polskich stanowisk tego tarczyczka. *C. pannonica* był również podany z Niziny Mazowieckiej (okolice Warszawy) (BURAKOWSKI i in. 1991: Kat. Fauny Polski, XXIII, 17: 1-227). To dawne znalezisko reprezentowało najdalej wysunięte na północ miejsce występowania omawianego gatunku w naszym kraju. Nowe dane wskazują na szerszy jego zasięg i mogą stanowić potwierdzenie tezy o ekspansji tego ciepłolubnego gatunku na północ:

- Biedrusko ad Poznań (XU32), poligon, 27 V 1998, 1 ex., leg. U. WALCZAK; 15 VI 2000, 2 exx.; 30 V 2000, 7 exx.; 30 VII 2000, 1 ex., leg. Sz. KONWERSKI; wszystkie okazy „wykoshzone” zostały czerpakiem na murawach kserotermicznych.

Gatunek nowy dla Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej.

Okazy dowodowe znajdują się w zbiorach autorów.

Składamy podziękowania prof. dr hab. Lechowi BOROWCOWI za pomoc w oznaczeniu okazów, oraz koleżance Urszuli WALCZAK za przekazanie okazów.

Paweł JAŁOSZYŃSKI, Włocławek
Szymon KONWERSKI, Zakł. Zool. Syst. UAM, Poznań